# Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi-3

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi-3*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15958

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi-3 (AD?-3), bireylerin anksiyete belirtilerine ili?kin bedensel, bili?sel ve sosyal sonuçlardan duyduklar? korkuyu, yani **anksiyete duyarl?l???n?** ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Türkiye'deki geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? Mantar, Yemez ve Alk?n (2010) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, 18 maddeden ve fiziksel, bili?sel ve toplumsal olmak üzere üç temel alt boyuttan olu?ur. Türkçe uyarlama çal??mas?, AD?-3'ün yüksek iç tutarl?l?k ve güçlü yap?sal geçerlik kan?tlar?na sahip oldu?unu göstermi?tir, bu da onu klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?ma uygun bir araç yapmaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Anksiyete Duyarl?l???, AD?-3, Ölçek Uyarlama, Faktör Analizi, Psikometri, Güvenilirlik, Kayg?, Anksiyete.

## Yazarlar

Türkçe Uyarlama Çal??mas? Yazarlar?: **At?l Mantar**, **Burcu Yemez**, **Timuçin Alk?n**.

## Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin anksiyete ile ili?kili bedensel, bili?sel veya sosyal belirtileri yanl?? yorumlama ve bu belirtilerin zararl? sonuçlar?ndan korkma e?ilimini, yani Anksiyete Duyarl?l??? (AD) yap?s?n? de?erlendirmektir. Bu adaptasyon çal??mas?, AD?-3'ün Türkçe konu?an popülasyonda psikometrik aç?dan güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullan?labilirli?ini sa?lamay? amaçlam??t?r. Anksiyete duyarl?l???, özellikle panik bozuklu?u ve di?er anksiyete spektrumu bozukluklar?n?n etiyolojisini anlamada kritik bir yap?d?r.

AD?-3, önceki versiyonlar?na k?yasla anksiyete duyarl?l??? yap?s?n? daha kapsaml? ve ayr??t?r?lm?? bir ?ekilde ele alarak, bu korku e?iliminin üç farkl? bile?enini (fiziksel, bili?sel ve toplumsal) ayr? ayr? ölçme yetene?i sunar. Bu alt boyut ayr?m?, klinik müdahale stratejilerinin hedeflenmesi aç?s?ndan önemlidir.

## Yap?

Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi-3 (AD?-3), Anksiyete Duyarl?l??? (AD) yap?s?n?, korkulan anksiyete belirtilerinin üç farkl? alan?na odaklanarak ölçer. Bu yap?, anksiyete belirtilerinin kendisinden ziyade, bu belirtilerin olas? sonuçlar?ndan duyulan korkuyu temsil eder. Ölçe?in üç temel alt boyutu ?unlard?r:

**Fiziksel Boyut:** Kalp çarp?nt?s?, nefes darl??? gibi bedensel duyumlar?n ciddi bir hastal?k

ARABPSYCHOLOGY.COM

(örne?in, kalp krizi) veya fiziksel bir felaket anlam?na gelece?i korkusunu içerir.
**Bili?sel Boyut:** Dü?üncelerin h?zlanmas?, kafa kar???kl??? veya dikkat da??n?kl??? gibi bili?sel belirtilerin kontrol kayb? veya ak?l sa?l???n? yitirme anlam?na gelece?i korkusunu içerir.
**Toplumsal Boyut:** Titreme, k?zarma veya terleme gibi anksiyete belirtilerinin ba?kalar? taraf?ndan olumsuz yarg?lanmaya veya utanç verici bir duruma yol açaca??na dair duyulan korkuyu içerir.

## Geçerlik

AD?-3'ün Türkçe formunun geçerlik analizleri, ölçe?in yap?sal ve e? zamanl? geçerlik kan?tlar?n? güçlü bir ?ekilde desteklemektedir. Ölçek, orijinal Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi (AD?) ile yüksek düzeyde korelasyon (r = 0.85) göstermi?tir, bu da yap? geçerli?inin güçlü oldu?unu i?aret eder.

Ayr?ca, di?er ilgili psikopatoloji ölçütleriyle e? zamanl? geçerlik incelenmi?tir. Ölçek, SKE (r = 0.68), BDE (r = 0.57) ve BDAÖ (r = 0.47) gibi ölçeklerle orta düzeyde anlaml? korelasyonlar sergilemi?tir. Bu bulgular, AD?-3'ün anksiyete duyarl?l??? yap?s?n? di?er ilgili ancak farkl? yap?lardan ay?rt ederek, ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

## Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik incelemesi, hem iç tutarl?l?k hem de zamana ba?l? kararl?l?k aç?s?ndan yüksek düzeyde oldu?unu göstermi?tir. Tüm ölçek için hesaplanan Cronbach alfa iç tutarl?l?k katsay?s? **0.93** olarak bulunmu?tur, bu da mükemmel bir iç tutarl?l??a i?aret eder.

Zaman içindeki tutarl?l??? de?erlendirmek amac?yla yap?lan test tekrar test güvenilirli?i analizi (p < 0.001) sonuçlar? oldukça iyidir (r = 0.64). Bu bulgular, AD?-3'ün tekrarlanan uygulamalarda tutarl? sonuçlar üretti?ini ve anksiyete duyarl?l??? gibi nispeten stabil bir yap?y? ölçmede kararl? oldu?unu kan?tlamaktad?r.

## Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda yap?lan Faktör Analizi sonucunda, Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi-3'ün orijinal yap?s?yla tutarl? olarak **üç faktörlü** bir yap?ya sahip oldu?u saptanm??t?r. Bu üç faktör, anksiyete duyarl?l???n?n heterojen do?as?n? yans?tan alt boyutlar? temsil etmektedir:

**Fiziksel (6 madde):** Bedensel duyumlar?n korkulan sonuçlar?.
**Bili?sel (6 madde):** Zihinsel kontrol kayb? korkusu.
**Toplumsal (6 madde):** Anksiyete belirtilerinin ba?kalar? taraf?ndan olumsuz de?erlendirilmesi korkusu.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu üç faktörlü yap?, ölçe?in klinik ve ara?t?rmalarda ayr? alt boyut skorlar?n?n hesaplanmas?na olanak tan?yarak anksiyete duyarl?l???n?n farkl? yönlerinin incelenmesine imkan vermektedir.

## Araç

**Test Type:** Uyarlama

**Format:** 18 madde, 3 alt boyut

**Language Available:** Türkçe (Uyarlama Formu)

**Population Group:** Yeti?kin Popülasyonu

**Age Group:** Yeti?kinler (18 ya? ve üzeri)

**Population Details:** Üniversite ö?rencileri ve/veya genel popülasyon örneklemleri üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? yap?lm??t?r; klinik popülasyonlarda da uygulanabilir.

**Test Methodology:** 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lmaktad?r (0=Çok az - 4=Çok fazla).

## Anahtar Kelimeler

Anksiyete, Panik Bozukluk, Psikometri, Ölçek, Bili?sel, Fiziksel, Toplumsal, Anksiyete Duyarl?l???.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Belirtilmemi?tir.

**Affiliation Email addresses:** Belirtilmemi?tir.

**Correspondence Address:** At?l Mantar ile ileti?im adresi: atlmantar@yahoo.com

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

**Test Y?l? (Uyarlama):** 2010

**?zinler ve Ücret:** Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar At?l Mantar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

## Kaynaklar

Mantar, A., Yemez, B. ve Alk?n, T. (2010). Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi-3'ün Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Türk Psikiyatri Dergisi*, *21*(3), 225-34. turkpsikiyatri.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

The original PDF can be downloaded here: anksiyete-duyarliligi-indeksi-3-toad.pdf

## Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi-3 Maddeleri

3 alt boyut ve 18 madde

**Fiziksel (6 m):** Gö?sümde a?r? hissetti?imde, kalp krizi geçirece?im diye endi?elenirim.

**Toplumsal (6 m):** Dü?üncelerim h?zlan?r gibi oldu?unda, akl?m? kaç?r?yorum diye endi?elenirim.

**Bili?sel (6 m):** Ba?kalar?n?n yan?nda titredi?imde, insanlar?n benim için neler dü?ünece?inden korkar?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM